

ויקהל פקודי

Wajaqheel - 'En hij verzamelde'
Peqedé - 'Kostenberekening' 5786
Torah: Exodus 35:1-38:20 - 38:21-40:38.
Haftarah: 1 Kon. 7:13-26; 40-50; 7:51-8:21.
Brit Chadashah: Hebreeën 9:1-12.

Wajakheel – Pekoedé is een van de zeven sidrot – Bijbellezingen die uit twee delen bestaat die, afhankelijk van het aantal Shabbatot in een jaar, of afzonderlijk of samen worden gelezen. Dit is om er zeker van te zijn, dat de hele Torah in één jaar wordt gelezen.

Er komt dus veel voorbij;

- allereerst geeft Moshè aan dat de Shabbat een dag moet zijn van volstrekte rust
- het volk levert een vrijwillige bijdrage voor de bouw van de tabernakel
- Moshè nodigt ambachtslieden uit om vrijwillig mee te werken
- de Israëlieten zetten de Mishkan in elkaar inclusief de gebruiksvoorwerpen
- de boekhouding wordt nauwkeurig bijgehouden van al het werk
- en van alle geschenken die het volk heeft gegeven was er ruim voldoende
- als alles klaar is wordt er een inwijdingsfeest gevierd
- **en neemt G'ds Aanwezigheid bezit van het Heiligdom en leidt het volk met de wolk.**

De Shabbat: de eerste of de laatste?

Vanuit G'ds gezichtspunt was de shabbat de zevende dag.

Vanuit het gezichtspunt van de eerste mensen, geschapen op de zesde dag, was de shabbat de eerste dag.

Uniek voor het jodendom is, het einde te onthullen aan het begin.

Dat is de betekenis van de shabbat, het is niet zomaar een rustdag.

Shabbat loopt vooruit op 'het einde van de geschiedenis', de messiaanse tijd.

Op shabbat herstellen we de verstoorde harmonie van de hof van Eden.

We proberen niet iets te doen maar zetten ons in om in vrede te zijn met G'd en de naaste.

Op shabbat is het niet toegestaan om het leven naar onze hand te zetten.

Op deze heilige dag vieren we het leven als het ultieme kunstwerk van G'd.

Zowel rijk als arm beleven de shabbat met dezelfde waardigheid en vrijheid.

De shabbat is een generale repetitie voor de ideale samenleving die er nog niet is maar zal komen, omdat we weten dat we ernaar op weg zijn, omdat de mensheid het aan het begin heeft meegemaakt.

G'd wil dat we weten waarnaar we op weg zijn, zodat we niet verdwalen in de woestijn van het leven.

Daarom gaat in het begin van deze Parasha over het vieren van de shabbat, die vooraf gaat aan de menselijke constructie van de tabernakel, ook al zal de messiaanse tijd, de 'shabbat van de geschiedenis', historisch gezien als laatste komen.

G'd verkondigt 'vanaf het begin wat het einde zal zijn'.

"Die vanaf het begin verkondigt wat het einde zal zijn, van oudsher de dingen die nog niet hebben plaatsgevonden hebben. Die zegt: Wat Ik besluit, wordt van kracht en alles wat Ik wil, breng ik ten uitvoer"
Jes. 46:10.

G'd, Die buiten tijd en ruimte staat, overziet het al.

Wij beklimmen de treden van de tijd en zijn onderweg in een streepje van de geschiedenis.

Maar de volledige rust volgt op de creatieve arbeid. De vrede die ooit de plaats van de strijd zal innemen, mogen we ontwaren in het vieren van de shabbat, zodat we een glimp van de toekomstige bestemming kunnen opvangen.

"Zoals de Eeuwige het aan Moshè had opgedragen."

Peqedé begint met de woorden;

"Dit zijn de kostenberekeningen van de tabernakel, die in opdracht van Moshè door de Leviëten berekend werden."

De beschrijving van de bouw van de tabernakel wordt vaak als 'saai' ervaren.

Het verhaal van de schepping neemt slechts 34 verzen in beslag, terwijl het verslag van het maken van de tabernakel ongeveer 500 verzen omvat.

We kunnen begrijpen dat het maken om een huis voor de mensheid door een alwetende en almachtige G'd veel makkelijker is dan dat kleine en feilbare mensen een huis voor G'd mogen bouwen. Dat leert ons dat de Bijbel niet een menselijk boek over G'd is, maar G'ds mensenboek. In hoofdstuk 39, waarin beschreven wordt hoe de Israëlieten de tabernakel bouwden, klinkt zevenmaal de zin *'zoals de Eeuwige het aan Moshè had opgedragen.'**

Ook in hoofdstuk 40, waarin verteld wordt hoe Moshè de tabernakel opricht, lezen we zevenmaal de zelfde zin *'zoals de Eeuwige hem had opgedragen.'*

Deze uitdrukking lezen we ook in het verhaal over de ark van Noach.

"Noach deed dit; hij deed alles zoals G'd hem had opgedragen." (Gen. 6:22;7:5-16)

Is er verband tussen deze beide passages?

Ja, want in beide gevallen gaat het over overtredingen tegen de morele orde.

In beide gevallen is het water een middel tot vergelding: in Genesis door de vloed; in Exodus door de verdrinking van het leger van de farao.

In beide is er ook een nieuw begin dat de vorm aanneemt van een verbond: eerst met Noach in Gen. 9 en in Ex. 20 met de Israëlieten op de berg Sinai.

In beide gevallen blijkt het verbond alleen niet voldoende om gehoorzaamheid te verzekeren.

Na Noach begint de mensheid met de bouw van de toren van Babel en na de Sinai maken de Israëlieten het gouden kalf.

In beide gevallen krijgt de mens de opdracht om een fysieke structuur te creëren met gedetailleerde en precieze afmetingen van de structuur.

En de nadruk ligt op absolute gehoorzaamheid, *'zoals de Eeuwige had opgedragen.'*

Deze parallellen bevatten een diepe symboliek. Het lijkt zo te zijn: G'd schept orde, mensen creëren chaos.

Alleen als mensen nauwkeurig en precies G'ds geboden gehoorzamen, heeft de mens een kans om in vrede te leven.

Conclusie; Zonder G'd zullen mensen er niet in slagen om een rechtvaardige samenleving te creëren.

Er zal altijd onderdrukking, uitbuiting en oorlog zijn.

Het is niet moeilijk dat te constateren!

Er kan geen mensenwereld of gemeenschap zijn zonder enige vorm van *'jirat shamajiem* - eerbied voor de hemel.'

Nu kunnen 'ongelovigen' ook goed doen want mensen hebben een moreel gevoel.

Maar mensen die individueel niet slecht zijn, kunnen collectief in staat zijn tot het meest afschuwelijke kwaad. De 'Shoa' is daarvan het ultieme voorbeeld. (Massapsychose)

En dit zien we jaarlijks en dagelijks voorbijkomen.

Er komt altijd een nieuw begin.

De Hebreëer schrijver duidt het sterven van Yeshua en de opstanding in termen van heilbrengende werking. Zijn dood kan vergeleken worden met het offer op Jom Kippoer en zijn opstanding en hemelvaart met het binnengaan van de hogepriester in het allerheiligste.

De eeuwige verlossing genaakt.

"Vertrouw op G'd en ook op Mij", zoals Hij ons heeft opgedragen.

Fêdde.

Bronnen; de Studie Bijbel; Jonathan Saks - Exodus en mijn eigen gedachten

* *Ex. 39:1.5.721.26.29.31 en Ex. 4 :16.19.21.23.25.27.29.*

"Vertrouw op G'd en ook op Mij." Joh 14:1. Zie ook Hebr.13:6; Ps.37:3 en 143:8; 1Joh.4:16 en meer.